

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи наукових
досліджень в економіці

Затверджено:

Протокол засідання кафедри економіки,
маркетингу та бізнес-адміністрування
№ 1 від 26 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри ЕМБА

 В.П. Яновська

Викладач	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна Доктор економічних наук, професор	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна	
E-mail	v.yanovska@ukr.net	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 телефон: +38095-837-60-12	
Консультації	Кожен понеділок та середа з 10 до 12 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 або в Google Meet	
Офіційна назва освітньої програми	Економіка	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	05 Соціальні та поведінкові науки 051 «Економіка»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова компонента	
Курс/ Семестр викладання	4/8 (повна форма навчання) 3/6 (скорочена форма навчання)	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять	Лекції – 16 годин/4 годин Практичні заняття – 14 години/4 години	

Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Інтернет.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	За підсумками навчальної дисципліни студент повинен засвоїти зміст теоретичних засад наукових і прикладних досліджень, оволодіти методологією та методами досліджень, розвивати раціональне творче мислення при оптимальній організації дослідницької діяльності.
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення і діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	—
Програмні результати навчання	<p>ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефаківців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p>

ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.
--

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ КУРС

Завданням дисципліни є навчити здобувача вищої освіти володіти понятійним апаратом і методологією R&D діяльності, оформлення, оприлюднення, апробації та презентації результатів науково-дослідних робіт для подальших творчих пошуків у науковій та практичній діяльності.

Курс оновлено у 2022/2023 н.р. за результатами тримісячного наукового візиту (з 18 квітня по 15 липня 2022 року) Яновської В.П. в Інститут економіки Польської академії наук (Instytut Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, PAN) та перебування на науковому стажуванні (з 6 травня 2024 року) в Варшавській школі економіки (SGH Warsaw School of Economics).

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль I. Теоретичні засади наукових та прикладних досліджень

Тема 1. Природа наукових і прикладних досліджень. Особливості наукового пізнання світу. Значення економічних досліджень. Особливості економічного дослідження.

Тема 2. Етичні аспекти дослідження. Важливість етики у дослідницькій діяльності. Авторство та інші форми участі в дослідженні. Конфлікт інтересів. Фабрикація та фальсифікація. Плагіат і самоплагіат. Добровільна участь у дослідженні. Анонімність та конфіденційність. Проблема сексизму в дослідженнях. Непотизм у наці.

Тема 3. Дизайн наукового дослідження. Задум наукового дослідження. Види наукових досліджень. Дослідницька проблема, пошукове питання та гіпотеза. Роль теорії в процесі дослідження. Концепції та концептуальні рамки дослідження.

Тема 4. Оцінювання якості дослідження. Валідність дослідження. Достовірність дослідження. Порядок оцінювання дослідження.

Тема 5. Загальнонаукові та специфічні методи дослідження. Аналіз і синтез. Індукція і дедукція. Абстрагування та ідеалізація. Аналогія. Моделі та механізми. Інтерв'ю. Опитування. Експеримент. Спостереження. Оцінювання економічної доцільності.

Тема 6. Робота з джерелами інформації. Види джерел інформації: бази даних, наукові статті, ненаукові статті, доповіді, аудіо та відеозаписи, записники, інтернет-листування, артефакти, листи, патенти, фотографії, витвори мистецтва. Основні принципи роботи з джерелами інформації. Інтернет-джерела: користь і небезпека. Заготування літературного джерела. Цитування джерела.

Тема 7. Форми наукового звіту та оприлюднення результатів досліджень. Форми представлення наукових результатів. Доповідь на науковому заході. Постер на науковому заході. Публікація в науковому журналі. Публікація статті. Науковий стиль мовлення. Вибір журналу. Структура та зміст статті: стандартна структура, вступ, теоретична частина, методи дослідження, результати та їх обговорення, висновки, подяки, список літератури. Процедура рецензування.

Практичні заняття курсу передбачають проведення наукових досліджень, дискусії за темами, виступи та презентації з тематики дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бали. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за виконанням наукових досліджень та інших завдань та активністю здобувачів вищої освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 6 балів за практичне заняття). Максимальна сума становить 12 балів.

Самостійна робота

Написання та захист на практичному занятті реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 18 балів.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками

60-63		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. Google Classroom
5. [Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ](#).

Список рекомендованої літератури

1. Шутяк Ю.В. (2021) Шлях до Scopus. Монографія. Вінниця, Нова Книга, 184 с.
2. Евтушенко М., Хижняк М. (2019) Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 350 с.
3. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. (2018) Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Ліра-К, 352 с.
4. Гуроров О.І. (2017) Методологія та організація наукових досліджень. *Навчальний посібник*. Х.: ХНАУ, 57 с.
5. Важинський С.Е., Щербак Т.І. (2016) Методика та організація наукових досліджень. *Навчальний посібник*. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 260 с.
6. Мокін Б.І., Мокін О.Б. (2015) Методологія та організація наукових досліджень. *Навчальний посібник*. Вінниця: ВНТУ, 317 с.
7. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченко В.І., Малахов Ю.А. (2015) *Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник*. К.: НТУУ «КПІ», 276 с.
8. Краус Н.М. (2012) Методологія та організація наукових досліджень. *Навчальний посібник*. Полтава: Оріяна, 182 с.
9. Основи методології та організації наукових досліджень (2010). *Навчальний посібник*. За ред. А.Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 352 с.

10. Grant D. (2018) Methods of Economic Research: Craftsmanship and Credibility in Applied Microeconomics. Springer International Publishing, 206 pp.
11. Nash C. (2017) Handbook of Research Methods and Applications in Transport Economics and Policy. Edward Elgar Publishing, 456 pp.
12. Adu P., Miles D.A. (2023) Dissertation Research Methods: A Step-By-Step Guide To Writing Up Your Research In The Social Sciences. Routledge, Taylor & Francis Group, 471 pp.
13. Rubin H.J. (2023) Behind the Scenes in Social Research: How Practical and Personal Matters Affect a Project. Routledge Advances in Research Methods, 141 pp.
14. Nichols A.L., Edlund J. (2023) The Cambridge Handbook of Research Methods and Statistics for the Social and Behavioral Sciences: Volume 1. Cambridge University Press, 887 pp.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».